Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (druhého senátu)

13. července 2017 *

„Řízení o předběžné otázce – Příslušnost v občanských a obchodních věcech – Nařízení (ES) č. 44/2001 – Duševní vlastnictví – (Průmyslové) vzory Společenství – Nařízení (ES) č. 6/2002 – Články 81 a 82 – Žaloba na určení, že nedochází k porušení – Příslušnost soudů pro (průmyslové) vzory Společenství členského státu, na jehož území má žalovaný své bydliště“

Ve věci C-433/16,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Corte suprema di cassazione (Nejvyšší kasační soud, Itálie) ze dne 5. dubna 2016, došlým Soudnímu dvoru dne 3. srpna 2016, v řízení

Bayerische Motoren Werke AG

proti

Acacia Srl,

SOUDNÍ DVŮR (druhý senát),

ve složení M. Ilešič (zpravodaj), předseda senátu, A. Prechal, A. Rosas, C. Toader a E. Jarašiūnas, soudci,

generální advokát: Y. Bot,

vedoucí soudní kanceláře: A. Calot Escobar,

s přihlédnutím k písemné části řízení,

s ohledem na vyjádření předložená:

– za Bayerische Motoren Werke AG L. Trevisanem a G. Cuonzem, avvocati,

– za Acacia Srl F. Munarim, A. Macchi a M. Espositem, avvocati,

– za italskou vládu G. Palmieri, jako zmocněnkyní, ve spolupráci se S. Fiorentinem a M. Santorem, avvocati dello Stato,

– za Evropskou komisi C. Cattabriga a M. Wilderspinem, jako zmocněnci,

s přihlédnutím k rozhodnutí, přijatému po vyslechnutí generálního advokáta, rozhodnout věc bez stanoviska,

* Jednací jazyk: italština.

vydává tento

Rozsudek

1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu nařízení Rady (ES) č. 44/2001 ze dne 22. prosince 2000 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech (Úř. věst. 2001, L 12, s. 1; Zvl. vyd. 19/04, s. 42), jakož i nařízení Rady (ES) č. 6/2002 ze dne 12. prosince 2001 o (průmyslových) vzorech Společenství (Úř. věst. 2002, L 3, s. 1; Zvl. vyd. 13/27, s. 142).

2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi společnostmi Bayerische Motoren Werke AG (dále jen „BMW“), se sídlem v Mnichově (Německo), a Acacia Srl, se sídlem v Eboli (Itálie), ve věci určení soudu příslušného k rozhodnutí o žalobě podané společností Acacia proti společnosti BMW.

Právní rámec

Nařízení č. 44/2001

3 Nařízení č. 44/2001 nahradilo ve vztazích mezi členskými státy Úmluvu ze dne 27. září 1968 o soudní příslušnosti a výkonu rozhodnutí v občanských a obchodních věcech (Úř. věst. 1972, L 299, s. 32, dále jen „Bruselská úmluva“). Nařízení č. 44/2001 pak bylo nahrazeno nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1215/2012 ze dne 12. prosince 2012 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech (Úř. věst. 2012, L 351, s. 1). Podle čl. 66 odst. 1 posledně uvedeného nařízení se toto „vztahuje pouze na řízení zahájená, na veřejné listiny formálně vyhotovené nebo registrované a na soudní smíry schválené či uzavřené ke dni 10. ledna 2015 nebo po něm“.

4 Kapitola II nařízení č. 44/2001 byla nadepsána „Příslušnost“ a obsahovala deset oddílů.

5 Její oddíl 1 byl nadepsán „Obecná ustanovení“ a obsahoval mimo jiné článek 2. Ten v podstatě přebíral znění článku 2 Bruselské úmluvy a ve svém odstavci 1 uváděl:

„Nestanoví-li toto nařízení jinak, mohou být osoby, které mají bydliště na území některého členského státu, bez ohledu na svou státní příslušnost žalovány u soudů tohoto členského státu.“

6 Oddíl 2 uvedené kapitoly nařízení č. 44/2001, nadepsaný „Zvláštní příslušnost“, obsahoval mimo jiné článek 5. Ten v podstatě přebíral znění článku 5 Bruselské úmluvy a uváděl:

„Osoba, která má bydliště na území některého členského státu, může být v jiném členském státě žalována:

[…]

3. ve věcech týkajících se deliktní nebo kvazideliktní odpovědnosti u soudu místa, kde došlo nebo může dojít ke škodné události;

[…]“

7 Oddíl 6 téže kapitoly nařízení č. 44/2001 měl nadpis „Výlučná příslušnost“ a tvořil ji článek 22. Uvedený článek v podstatě přebíral znění článku 16 Bruselské úmluvy a zněl takto:

„Bez ohledu na bydliště mají výlučnou příslušnost:

[…]

4. pro řízení, jejichž předmětem je zápis nebo platnost patentů, ochranných známek a průmyslových vzorů nebo jiných podobných práv, která vyžadují udělení nebo zápis, soudy členského státu, na jehož území bylo požádáno o udělení nebo zápis nebo kde byly uděleny nebo zapsány nebo platí za udělené nebo zapsané na základě právního aktu Společenství nebo mezinárodní smlouvy.

[…]“

8 Oddíl 7 kapitoly II nařízení č. 44/2001, nadepsaný „Ujednání o příslušnosti“, obsahoval články 23 až 24.

9 Článek 23 odst. 1 uvedeného nařízení odpovídal v podstatě článku 17 Bruselské úmluvy a stanovoval:

„Dohodnou-li se strany, z nichž alespoň jedna má bydliště na území členského státu, že v již vzniklém nebo budoucím sporu z určitého právního vztahu má příslušnost soud nebo soudy tohoto členského státu, je příslušný soud nebo soudy tohoto státu. […]

[…]“

10 Článek 24 téhož nařízení v podstatě přebíral znění článku 18 Bruselské úmluvy a zněl následovně:

„Není-li soud jednoho členského státu příslušný již podle jiných ustanovení tohoto nařízení, stane se příslušným, jestliže se žalovaný dostaví k jednání k tomuto soudu. To neplatí, pokud se žalovaný dostaví proto, aby namítal nepříslušnost soudu, nebo je-li jiný soud podle článku 22 výlučně příslušný.“

11 Oddíl 9 kapitoly II nařízení č. 44/2001 byl nadepsán „Překážka litispendence a závislá [navzájem související] řízení“ a obsahoval mj. článek 27. Tento článek stanovoval:

„1. Je-li u soudů různých členských států zahájeno řízení v téže věci mezi týmiž stranami, přeruší soud, u něhož bylo řízení zahájeno později, bez návrhu řízení až do doby, než se určí příslušnost soudu, který řízení zahájil jako první.

2. Jakmile je určena příslušnost soudu, u něhož bylo řízení zahájeno jako první, prohlásí se soud, u něhož bylo řízení zahájeno později, za nepříslušný ve prospěch prvního soudu.“

12 Uvedený oddíl 9 obsahoval rovněž článek 28, který zněl následovně:

„1. Jsou-li u soudů různých členských států zahájena řízení, která navzájem souvisejí, může soud, u něhož bylo řízení zahájeno později, řízení přerušit.

2. Dokud nejsou řízení o podaných žalobách skončena v prvním stupni, může soud, u něhož byla žaloba podána později, na návrh strany řízení také prohlásit, že není příslušný, jestliže je soud, u něhož byla žaloba podána dříve, příslušný pro řízení o těchto žalobách a spojení těchto řízení je podle jeho práva přípustné.

3. Ve smyslu tohoto článku žaloby navzájem souvisejí, pokud je mezi nimi dán tak úzký vztah, že jejich společné projednání a rozhodnutí je vhodné k tomu, aby se zabránilo vydání vzájemně si odporujících rozhodnutí v oddělených řízeních.“

13 Kapitola VII nařízení č. 44/2001 byla nadepsána „Vztah k jiným nástrojům“. Obsahovala zejména článek 67, který zněl následovně:

„Tímto nařízením není dotčeno uplatňování ustanovení, kterými se upravuje příslušnost a uznání a výkon rozhodnutí ve zvláštních věcech a která jsou obsažena v právních aktech Společenství nebo ve vnitrostátních právních předpisech harmonizovaných k provedení těchto aktů.“

Nařízení č. 6/2002

14 Článek 19 nařízení č. 6/2002 je součástí hlavy II „Právo (průmyslových) vzorů“ uvedeného nařízení. Článek je nadepsán „Práva vyplývající ze vzoru“ a ve svém odstavci 1 stanoví:

„Zápis zapsaného (průmyslového) vzoru Společenství poskytuje jeho majiteli výlučné právo jej užívat a zabránit třetí osobě užívat (průmyslový) vzor bez jeho souhlasu. Užívání (průmyslového) vzoru zahrnuje zejména výrobu, nabízení, uvádění na trh, dovoz, vývoz nebo používání výrobku, v němž je (průmyslový) vzor ztělesněn nebo u něhož je použit, jakož i skladování takového výrobku pro tyto účely.“

15 Hlava IX uvedeného nařízení je nadepsána „Příslušnost a řízení ve věcech žalob týkajících se (průmyslových) vzorů“. Obsahuje mimo jiné články 79 až 82.

16 Článek 79, nadepsaný „Použití [Bruselské úmluvy]“, stanovuje:

„1. Nestanoví-li toto nařízení jinak, použijí se pro řízení ve věcech (průmyslových) vzorů Společenství […] ustanovení [Bruselské úmluvy] […].

[…]

3. Pokud jde o řízení na základě žalob a protinávrhů uvedených v článku 81:

a) nepoužijí se články 2 a 4, čl. 5 odst. 1, 3, 4 a 5, čl. 16 odst. 4 a článek 24 úmluvy o příslušnosti a výkonu rozhodnutí;

b) články 17 a 18 [Bruselské úmluvy] se použijí v rozsahu stanoveném čl. 82 odst. 4 tohoto nařízení;

[…]“

17 Článek 80 odst. 1 nařízení č. 6/2002, nadepsaný „Soudy pro (průmyslové) vzory Společenství“, zní následovně:

„Členské státy určí na svém území co nejomezenější počet soudů prvního a druhého stupně (dále jen ‚soudy pro (průmyslové) vzory Společenství‘) plnící funkce svěřené jim tímto nařízením.“

18 Článek 81 uvedeného nařízení, nadepsaný „Soudní pravomoc ve věci porušení a platnosti“, stanoví:

„Soudy pro (průmyslové) vzory Společenství mají výlučnou příslušnost

a) ve věcech všech žalob pro porušení, a pokud to připouští vnitrostátní právní předpisy, pro hrozící porušení (průmyslových) vzorů Společenství;

b) ve věcech žalob na určení, že nedochází k porušení, pokud je připouští vnitrostátní právní předpisy;

c) ve věcech žalob na prohlášení neplatnosti nezapsaného (průmyslového) vzoru;

d) ve věcech protinávrhů na prohlášení (průmyslového) vzoru Společenství za neplatný v souvislosti s žalobami podle písmene a).“

19 Článek 82 uvedeného nařízení, nadepsaný „Mezinárodní soudní pravomoc“, stanoví:

„1. S výhradou ustanovení tohoto nařízení, jakož i ustanovení [Bruselské úmluvy] použitelných podle článku 79, se řízení na základě žalob a protinávrhů uvedená v článku 81 vedou před soudy členského státu, na jehož území má žalovaný své bydliště, nebo, nemá-li bydliště na území některého členského státu, před soudy členského státu, na jehož území má pobočku.

2. Nemá-li žalovaný na území některého z členských států ani bydliště, ani pobočku, vedou se tato řízení před soudy členského státu, na jehož území má bydliště žalobce, nebo, nemá-li bydliště na území některého členského státu, před soudy členského státu, na jehož území má pobočku.

3. Nemají-li žalovaný ani žalobce bydliště ani pobočku na území některého z členských států, vedou se tato řízení před soudy členského státu, kde má sídlo [Úřad Evropské unie pro duševní vlastnictví (EUIPO)].

4. Bez ohledu na odstavce 1, 2 a 3:

a) dohodnou-li se účastníci na pravomoci jiného soudu pro (průmyslové) vzory Společenství, použije se článek 17 [Bruselské úmluvy];

b) dostaví-li se žalovaný před jiný soud pro (průmyslové) vzory Společenství, platí článek 18 [Bruselské úmluvy].

5. Řízení na základě žalob a protinávrhů uvedených v čl. 81 písm. a) a d) mohou být rovněž vedena před soudy členského státu, na jehož území k porušení došlo nebo hrozí dojít.“

20 Článek 110 odst. 1 téhož nařízení, který je součástí jeho hlavy XII „Závěrečná ustanovení“, je nadepsán „Přechodné ustanovení“ a uvádí:

„Dokud změny tohoto nařízení nevstoupí v platnost na návrh Komise, (průmyslový) vzor, který tvoří součást složeného výrobku používaného ve smyslu čl. 19 odst. 1 pro účely opravy tohoto složitějšího výrobku s cílem obnovit jeho původní vzhled, nepožívá ochrany (průmyslového) vzoru Společenství.“

Spor v původním řízení a předběžné otázky

21 Acacia vyrábí a uvádí na trh slitinové ráfky pro automobily. Jak plyne ze spisu, který má Soudní dvůr k dispozici, jedná se o repliky slitinových ráfků vyráběných automobilovými výrobci, které jsou prodávány pod značkou WSP Italy, kde zkratka WSP znamená „Wheels Spare Parts“ (dále jen „repliky ráfků“).

22 Vzhledem k tomu, že ráfky vyráběné automobilovými výrobci jsou zapsány jako (průmyslové) vzory Společenství, má Acacia za to, že její repliky ráfků spadají pod „ustanovení o opravách“ v čl. 110 odst. 1 nařízení č. 6/2002.

23 Návrhem na zahájení řízení údajně oznámeným dne 21. ledna 2013 podala Acacia žalobu na společnost BMW k Tribunale di Napoli (soud v Neapoli, Itálie) za účelem určení, že nedochází k porušení zapsaných (průmyslových) vzorů k slitinovým ráfkům pro automobily, jejichž majitelem je BMW, jakož i určení existence projevů zneužití dominantního postavení a nekalé soutěže ze strany společnosti BMW. Acacia rovněž požadovala, aby bylo společnosti BMW uloženo ukončit veškeré činnosti bránící prodeji replik ráfků.

24 BMW do řízení vstoupila podáním žalobní odpovědi k uvedenému soudu. V ní nejprve uplatnila námitky vycházející z neexistence nebo neplatností oznámení o návrhu na zahájení řízení, jakož i mandátu právního zástupce společnosti Acacia. Dále zde podpůrně, ale ještě na úvod, namítala nepříslušnost italských soudů. Podpůrněji, pro případ zamítnutí těchto námitek, požadovala zamítnutí návrhů společnosti Acacia jako skutkově a právně neopodstatněných.

25 V této žalobní odpovědi BMW uvedla zejména toto:

„BMW […] jedná pouze na základě doručení aktu deklarujícího význam pro soudní řízení a v zájmu toho, aby nebyla neprávem shledána nečinnou, předkládá tuto odpověď, jejímž účelem je uplatnit neexistenci oznámení ze strany [společnosti Acacia] a – pro případ krajně nepravděpodobné situace – kdy by soud prohlásil žalobu za platně podanou, nepříslušnost italských soudů ve věci žaloby podané společnosti Acacia, a to z důvodu příslušnosti soudů německých.“

26 Na jednání konaném dne 27. května 2014 stanovil Tribunale di Napoli (soud v Neapoli) lhůty pro podání doplňujících vyjádření k procesním otázkám.

27 Dne 3. října 2014 podala BMW k předkládajícímu soudu, Corte suprema di cassazione (Nejvyšší kasační soud, Itálie), žádost o předběžné rozhodnutí o otázce soudní příslušnosti, stále projednávané před Tribunale di Napoli (soud v Neapoli). Zopakovala své stanovisko, podle něhož nejsou italské soudy příslušné pro rozhodování o žalobě podané společností Acacia. Posledně uvedená společnost má naopak za to, že příslušnost italských soudů byla společností BMW konkludentně akceptována, jelikož poté, co před Tribunale di Napoli (soud v Neapoli) uplatnila námitku založenou na neexistenci nebo neplatnosti oznámení návrhu na zahájení řízení a mandátu právního zástupce společnosti Acacia, se dovolávala nepříslušnosti italských soudů pouze podpůrně.

28 Dne 4. března 2015 generální prokurátor působící u předkládajícího soudu předložil své stanovisko, v němž navrhl prohlásit italské soudy za nepříslušné.

29 Za těchto podmínek se Corte suprema di cassazione (Nejvyšší kasační soud) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

„1) Lze na základě článku 24 nařízení [č. 44/2001] zpochybnění příslušnosti vnitrostátního soudu, kterému byla věc předložena, provedené na začátku řízení, ale jen podpůrně k jiným úvodním námitkám procesní povahy, nicméně ještě před vznesením otázek ve věci samé, vykládat jako souhlas s příslušností soudu?

2) Má být skutečnost, že čl. 82 odst. 4 nařízení [č. 6/2002] neupravuje, pokud jde o řízení ve věci negativní určovací žaloby, alternativní příslušnost soudů jiných, než jsou soudy členského státu bydliště žalovaného podle čl. 82 odst. 1 téhož nařízení, vykládána v tom smyslu, že tato řízení spadají do výlučné příslušnosti?

3) Je pro účely odpovědi na [druhou otázku] třeba kromě toho zohlednit výklad ustanovení o výlučné příslušnosti v nařízení [č. 44/2001], zejména článku 22, v němž jsou stanoveny případy takové příslušnosti, mimo jiné ve věcech týkajících se zápisu nebo platnosti patentů, ochranných známek a (průmyslových) vzorů, ale nikoli ve věci negativní určovací žaloby, jakož i ustanovení článku 24, v němž se stanoví možnost souhlasu žalovaného s příslušností jiného soudu, nevyplývá-li příslušnost soudu již z jiných ustanovení tohoto nařízení, v důsledku čehož se příslušným stává soud, u kterého žalobce zahájil řízení?

4) Má názor vyjádřený Soudním dvorem v rozsudku ze dne 25. října 2012 [Folien Fischer a Fofitec (C-133/11, EU:C:2012:664)] ohledně použitelnosti čl. 5 bodu 3 nařízení [č. 44/2001] obecnou a absolutní povahu, použitelnou na každou žalobu o určení, že není dána odpovědnost za protiprávní jednání, včetně žalob na určení, že nedochází k porušení průmyslových vzorů

Společenství? Je tak v projednávané věci použitelné pravidlo příslušnosti uvedené v článku 81 nařízení [č. 6/2002] či pravidlo uvedené v čl. 5 bodě 3 nařízení [č. 44/2001], nebo je volba příslušného soudu ponechána na žalobci?

5) Mohou být v případě, že jsou návrhy na určení zneužití dominantního postavení a nekalé soutěže podány v rámci sporu ve věci průmyslových vzorů Společenství, se kterým souvisejí, protože jejich kladné vyřízení předpokládá nejprve vyhovění negativní určovací žalobě, projednány tyto návrhy a tato žaloba společně před týmž soudem na základě rozšiřujícího výkladu čl. 28 odst. 3 nařízení [č. 44/2001]?

6) Týkají se oba návrhy uvedené [v předchozí otázce] případu odpovědnosti za protiprávní jednání? V případě kladné odpovědi, mohou mít tyto návrhy vliv na použitelnost nařízení [č. 44/2001] (čl. 5 bod 3) nebo nařízení č. [6/2002] v projednávané věci, pokud jde o soudní příslušnost?“

K předběžným otázkám

K první otázce

30 Podstatou první otázky předkládajícího soud je, zda má být článek 24 nařízení č. 44/2001 vykládán v tom smyslu, že námitka založená na nepříslušnosti soudu, jemuž byl spor předložen, uplatněná v rámci prvního úkonu žalovaného na obranu, podpůrně k dalším námitkám procesní povahy uplatněným v rámci téhož úkonu, může být považována za souhlas s příslušností soudu, jemuž byl spor předložen, a vede tak k prorogaci příslušnosti podle uvedeného článku.

31 V tomto ohledu je třeba připomenout, že čl. 24 první věta nařízení č. 44/2001 stanoví pravidlo příslušnosti založené na účasti žalovaného na řízení pro všechny spory, ve kterých příslušnost soudu, jemuž byl spor předložen, nevyplývá z jiných ustanovení tohoto nařízení. Toto ustanovení se vztahuje i na případy, kdy spor byl soudu předložen, aniž byla dodržena ustanovení uvedeného nařízení, a znamená, že účast žalovaného na řízení může být považována za konkludentní souhlas s příslušností soudu, jemuž byl spor předložen, a tedy za prorogaci jeho příslušnosti (rozsudky ze dne 20. května 2010, ČPP Vienna Insurance Group, C-111/09, EU:C:2010:290, bod 21, jakož i ze dne 27. února 2014, Cartier parfums-lunettes a Axa Corporate Solutions assurances, C-1/13, EU:C:2014:109, bod 34).

32 A dále, čl. 24 druhá věta uvedeného nařízení stanoví výjimky z pravidla uvedeného v první větě tohoto článku. Tato druhá věta zejména stanoví, že ke konkludentní prorogaci příslušnosti soudu, jemuž byl spor předložen, nedojde, vznese-li žalovaný námitku nepříslušnosti, čímž vyjádří vůli neuznat příslušnost tohoto soudu (rozsudky ze dne 20. května 2010, ČPP Vienna Insurance Group, C-111/09, EU:C:2010:290, bod 22, jakož i ze dne 27. února 2014, Cartier parfums-lunettes a Axa Corporate Solutions assurances, C-1/13, EU:C:2014:109, bod 35).

33 Soudní dvůr již rozhodl, že namítnutí nepříslušnosti soudu, jemuž byla věc předložena, brání prorogaci příslušnosti, jestliže žalobce i soud jsou od první obrany žalovaného s to pochopit, že cílem této obrany je zpochybnit příslušnost, přičemž vycházel ze své judikatury týkající se článku 18 Bruselské úmluvy, tedy ustanovení v podstatě totožného s článkem 24 nařízení č. 44/2001. Je tomu tak rovněž v případě, kdy první úkon žalovaného na obranu obsahuje mimo zpochybnění příslušnosti soudu, jemuž byla věc předložena, i návrhová žádání týkající se merita sporu (rozsudek ze dne 27. února 2014, Cartier parfums-lunettes a Axa Corporate Solutions assurances, C-1/13, EU:C:2014:109, bod 37 a citovaná judikatura).

34 Z toho plyne, že to, že žalovaný v rámci svého prvního úkonu na obranu jednoznačně zpochybní příslušnost soudu, jemuž byla věc předložena, brání prorogaci příslušnosti uvedené v čl. 24 první větě nařízení č. 44/2001, aniž by přitom bylo důležité, zda je toto zpochybnění jediným předmětem tohoto prvního úkonu žalovaného.

35 Okolnost, že v projednávaném případě BMW v rámci svého prvního úkonu na obranu před Tribunale di Napoli (soud v Neapoli) zpochybnila nejen příslušnost tohoto soudu, ale rovněž řádnost oznámení žaloby a mandátu právního zástupce společnosti Acacia, nemění nic na tom, že BMW výslovně a bez jakékoliv nejasnosti v rámci uvedeného úkonu zpochybnila příslušnost uvedeného soudu, což ostatně nikdo nezpochybňuje. Jak bylo připomenuto v bodech 32 a 33 tohoto rozsudku, účelem čl. 24 druhé věty nařízení č. 44/2001 je zabránit vzniku prorogace příslušnosti, jestliže žalovaný vyjádří již v rámci svého prvního úkonu na obranu vůli neuznat příslušnost soudu, jemuž byla věc předložena. Toto ustanovení tedy nelze vykládat v tom smyslu, že v takové situaci, jako je situace ve věci v původním řízení, v níž byla námitka založená na nepříslušnosti soudu, jemuž byla věc předložena, jasně uplatněna *in limine litis*, musí být toto výslovné zpochybnění příslušnosti považováno, jak tvrdí Acacia, za konkludentní uznání této příslušnosti z důvodu, že uvedená námitka byla uplatněna pouze podpůrně k ostatním námitkám procesní povahy uplatněným *in limine litis*.

36 S ohledem na výše uvedené je třeba na první otázku odpovědět, že článek 24 nařízení č. 44/2001 musí být vykládán v tom smyslu, že námitka založená na nepříslušnosti soudu, jemuž byl spor předložen, uplatněná v rámci prvního úkonu žalovaného na obranu podpůrně k dalším námitkám procesní povahy uplatněným v rámci téhož úkonu, nemůže být považována za souhlas s příslušností soudu, jemuž byl spor předložen, a nevede tedy k prorogaci příslušnosti podle uvedeného článku.

Ke druhé a třetí otázce

37 Podstatou druhé a třetí otázky předkládajícího soudu, které je třeba zkoumat společně, je, zda článek 82 nařízení č. 6/2002 má být vykládán v tom smyslu, že žaloby na určení, že nedochází k porušení, uvedené v čl. 81 písm. b) daného nařízení mohou být v případě, že žalovaný má bydliště v členském státě Evropské unie, podávány pouze k soudům pro (průmyslové) vzory Společenství tohoto členského státu.

38 V tomto ohledu je třeba nejprve uvést, že nehledě na zásadu použití nařízení č. 44/2001 na žaloby týkající se (průmyslových) vzorů Společenství je použití některých ustanovení tohoto nařízení na řízení na základě žalob a protinávrhů uvedených v článku 81 nařízení č. 6/2002 vyloučeno na základě čl. 79 odst. 3 posledně zmíněného nařízení.

39 Vzhledem k tomuto vyloučení vyplývá příslušnost soudů pro (průmyslové) vzory Společenství uvedených v čl. 80 odst. 1 nařízení č. 6/2002 pro rozhodování o žalobách a protinávrzích uvedených v článku 81 tohoto nařízení z norem stanovených přímo týmž nařízením, které mají povahu *lex specialis* ve vztahu k normám uvedeným v nařízení č. 44/2001 (obdobně viz rozsudky ze dne 5. června 2014, Coty Germany, C-360/12, EU:C:2014:1318, bod 27, a ze dne 18. května 2017, Hummel Holding, C-617/15, EU:C:2017:390, bod 26).

40 Ze samotného znění článku 82 nařízení č. 6/2002 dále plyne, že žaloby na určení, že nedochází k porušení, uvedené v čl. 81 písm. b) daného nařízení musí být v případě, že žalovaný má bydliště v členském státě Evropské unie, podávány k soudům pro (průmyslové) vzory Společenství tohoto členského státu, nedojde-li k prorogaci příslušnosti ve smyslu článků 23 nebo 24 nařízení č. 44/2001, které nahradily články 17 a 18 Bruselské úmluvy.

41 A konečně, s výhradou souběžně probíhajících řízení se na žaloby na určení, že nedochází k porušení, uvedené v čl. 81 písm. b) nařízení č. 6/2002 nemůže uplatnit žádné jiné pravidlo soudní příslušnosti uvedené v nařízení č. 6/2002, nežli to v článku 82 nebo jiné pravidlo uvedené v nařízení č. 44/2001,

nežli to v článcích 23 nebo 24. Pokud jde zejména o čl. 22 bod 4 nařízení č. 44/2001, jehož relevantností se zabývá předkládající soud, je třeba uvést, že použití tohoto ustanovení, které nahradilo čl. 16 bod 4 Bruselské úmluvy, na řízení na základě žalob a protinávrhů uvedených v článku 81 nařízení č. 6/2002, je podle čl. 79 odst. 3 písm. a) uvedeného nařízení vyloučené.

42 Na druhou a třetí otázku je tudíž třeba odpovědět, že článek 82 nařízení č. 6/2002 musí být vykládán v tom smyslu, že žaloby na určení, že nedochází k porušení, uvedené v čl. 81 písm. b) daného nařízení, musí být v případě, že žalovaný má bydliště v členském státě Evropské unie, podávány k soudům pro (průmyslové) vzory Společenství tohoto členského státu, nedojde-li k prorogaci příslušnosti ve smyslu článků 23 nebo 24 nařízení č. 44/2001 a s výhradou případů souběžně probíhajících řízení uvedených v těchto nařízeních.

Ke čtvrté otázce

43 Podstatou čtvrté otázky předkládajícího soudu je, zda se pravidlo příslušnosti uvedené v čl. 5 bodě 3 nařízení č. 44/2001 může uplatnit na žaloby na určení, že nedochází k porušení, uvedené v čl. 81 písm. b) nařízení č. 6/2002.

44 V tomto ohledu stačí uvést, že čl. 5 bod 3 nařízení č. 44/2001 nahradil čl. 5 bod 3 Bruselské úmluvy a že použití tohoto ustanovení na řízení na základě žalob a protinávrhů uvedených v článku 81 nařízení č. 6/2002 je vyloučeno ustanovením čl. 79 odst. 3 písm. a) uvedeného nařízení.

45 Rozsudek ze dne 25. října 2012, Folien Fischer a Fofitec (C-133/11, EU:C:2012:664), na který se odvolává předkládající soud, byl vydán ve věci, která se netýkala (průmyslových) vzorů Společenství. Tato judikatura proto není v žádném rozporu s pravidlem vyloučení obsaženým v uvedeném čl. 79 odst. 3 písm. a).

46 Na čtvrtou otázku je tak třeba odpovědět, že pravidlo příslušnosti uvedené v čl. 5 bodě 3 nařízení č. 44/2001 se na žaloby na určení, že nedochází k porušení, uvedené v čl. 81 písm. b) nařízení č. 6/2002 neuplatní.

K páté a šesté otázce

47 Podstatou páté a šesté otázky předkládajícího soudu, které je třeba zkoumat společně, je, zda návrhy na určení existence zneužití dominantního postavení a nekalé soutěže, které souvisejí s žalobou na určení, že nedochází k porušení (průmyslového) vzoru Společenství, jelikož vyhovění těmto návrhům předpokládá vyhovění uvedené žalobě, spadají pod pravidlo příslušnosti uvedené v čl. 5 bodě 3 nařízení č. 44/2001 nebo režim příslušnosti zavedený nařízením č. 6/2002. Za předpokladu, že pravidlo příslušnosti uvedené v čl. 5 bodě 3 nařízení č. 44/2001 je na takové návrhy na určení existence zneužití dominantního postavení a nekalé soutěže použitelné, zabývá se předkládající soud mimoto možností „rozšiřujícího“ výkladu pravidel týkajících se souvislosti uvedených v článku 28 nařízení č. 44/2001, podle něhož by se měl žalobce obrátit na soud případně mezinárodně příslušný pro rozhodování o uvedených návrzích na základě čl. 5 bodu 3 nejen ohledně těchto návrhů, ale i ohledně žaloby na určení, že nedochází k porušení (průmyslového) vzoru Společenství.

48 Co se týče možnosti použití pravidla příslušnosti uvedeného v čl. 5 bodě 3 nařízení č. 44/2001 v takové věci, jako je věc v původním řízení, z předběžných otázek, jakož i vysvětlení obsažených v předkládacím rozhodnutí vyplývá, že tato věc se vyznačuje tím, že pouze předchozí rozhodnutí ohledně opodstatněnosti žaloby na určení, že nedochází k porušení, uvedené v čl. 81 písm. b) nařízení č. 6/2002 umožní určit, zda lze případně vyhovět návrhům na určení existence zneužití dominantního postavení a nekalé soutěže.

49 V tomto ohledu je třeba mít za to, že pokud jsou návrhy na určení existence zneužití dominantního postavení a nekalé soutěže podány ve vazbě na žalobu na určení, že nedochází k porušení (průmyslového) vzoru Společenství, a v první řadě vytýkají majiteli daného (průmyslového) vzoru Společenství, že osobě podávající tuto žalobu brání ve výrobě napodobenin uvedeného (průmyslového) vzoru, musí určení soudu příslušného pro celý rozsah sporu vycházet z režimu příslušnosti zavedeného nařízením č. 6/2002, tak jak byl vyložen v odpovědi na první až čtvrtou předběžnou otázku.

50 V takové situaci jsou tyto návrhy v podstatě založeny na argumentech uplatněných v rámci žaloby na určení, že nedochází k porušení, podle nichž výroba napodobenin nepředstavuje porušení, takže majitel (průmyslového) vzoru Společenství musí akceptovat konkurenci představovanou těmito napodobeninami. Za těchto podmínek by určení příslušného soudu na základě pravidla uvedeného v čl. 5 bodě 3 nařízení č. 44/2001 ohrozilo užitečný účinek čl. 79 odst. 3 písm. a) nařízení č. 6/2002, jehož účelem je právě vyloučení tohoto pravidla, mj. pokud jde o spory mezi výrobci napodobenin s majiteli (průmyslového) vzoru Společenství, které se týkají toho, zda je dotčený majitel (průmyslového) vzoru Společenství oprávněn zakázat výrobu dotčených napodobenin.

51 S ohledem na výše uvedené není na místě tyto otázky zkoumat v rozsahu, v němž se týkají článku 28 nařízení č. 44/2001.

52 Na pátou a šestou otázku je tudíž třeba odpovědět, že pravidlo příslušnosti uvedené v čl. 5 bodě 3 nařízení č. 44/2001 se na návrhy na určení existence zneužití dominantního postavení a nekalé soutěže, které souvisejí s žalobou na určení, že nedochází k porušení (průmyslového) vzoru Společenství, jelikož vyhovění těmto návrhům předpokládá vyhovění uvedené žalobě, neuplatní.

K nákladům řízení

53 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (druhý senát) rozhodl takto:

1) **Článek 24 nařízení Rady (ES) č. 44/2001 ze dne 22. prosince 2000 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech musí být vykládán v tom smyslu, že námitka založená na nepříslušnosti soudu, jemuž byl spor předložen, uplatněná v rámci prvního úkonu žalovaného na obranu podpůrně k dalším námitkám procesní povahy uplatněným v rámci téhož úkonu, nemůže být považována za souhlas s příslušností soudu, jemuž byl spor předložen, a nevede tedy k prorogaci příslušnosti podle uvedeného článku.**

2) **Článek 82 nařízení Rady (ES) č. 6/2002 ze dne 12. prosince 2001 o (průmyslových) vzorech Společenství musí být vykládán v tom smyslu, že žaloby na určení, že nedochází k porušení, uvedené v čl. 81 písm. b) daného nařízení, musí být v případě, že žalovaný má bydliště v členském státě Evropské unie, podávány k soudům pro (průmyslové) vzory Společenství tohoto členského státu, nedojde-li k prorogaci příslušnosti ve smyslu článků 23 nebo 24 nařízení č. 44/2001 a s výhradou případů souběžně probíhajících řízení uvedených v těchto nařízeních.**

3) **Pravidlo příslušnosti uvedené v čl. 5 bodě 3 nařízení č. 44/2001 se neuplatní na žaloby na určení, že nedochází k porušení, uvedené v čl. 81 písm. b) nařízení č. 6/2002.**

4) **Pravidlo příslušnosti uvedené v čl. 5 bodě 3 nařízení č. 44/2001 se na návrhy na určení existence zneužití dominantního postavení a nekalé soutěže, které souvisejí s žalobou na určení, že nedochází k porušení (průmyslového) vzoru Společenství, jelikož vyhovění těmto návrhům předpokládá vyhovění uvedené žalobě, neuplatní.**

Podpisy.